

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Honor cos fortitudinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Paterculi filia, vxore Fuluij Flacci, pudicissima femina, quæ matronarum sententiã, ex centum præcipuis electa est, vt simulachrum quoddam ex Sibyllinis libris dedicaret; vti & Claudia, inductã Romam deũ matre. Aded in his creuit pudicitia honorata, vt Liuius scribat, Hispulam scortum Romæ nobile, à Sulpitia aecerfitam, propè exanimatam fuisse, quòd tam grauem esset feminam conuentura. Nimirum apud ingenuas mentes, etiam post pudorem amissum, adhuc pudicitia gliscit, & multum ad reuerentiam alterius valet bonum nomen. Degeneres animas nec pudor cohibet, nec trahit honor; quia illis potior est voluptas, quàm honestas.

Multa hîc possent commemorari de liberalitate, de humanitate, de clementia, de obedientia, de fidelitate, alijsq; virtutibus, per honoris illecebras auctis: sed mihi sufficet, si de fortitudine aliquid attingam. Multos enim incendit honor, ad præclara facinora perpetranda. Hinc Dio Chrysostomus pro non immutandis antiquis statuarũ titulis perorans, eũ essent, qui suaderent, vt ijs obliteratis adscriberentur noui, atq; hac ratione sumptibus parceretur, in hunc modum locutus est. *Homines indigent & corona, & imagine, & primo loco in confessu, & memoria ad posteros. Et iam multi propter hac mortui sunt, vt vel statuã nanciscerentur, aut præconium, aut alium honorem, atque suis posteris relinquerent opinionem sui æquam memoriamq;. Si quis igitur à vobis sciscitetur, vniuersis his olim ablati, nullaq; in posterum recordatione relicta, neque laude benefactorum, quorumcumq; putatis virum emerfisse admirandum apud omnes, prompteq; in bello decertantem aut tyrannos expellentem, aut semetipsum liberosq; deuotentem salutis communis gratia, aut magnos exantlantem labores virtutis causa? quemadmodum Herculem fecisse aiunt, & Theseum, aliosq; semideos & Heroas; neminem vos nominare posse puto. Nam causam, que prouacet quemlibet pericula contemnere, & labores suscinere, vitamq; voluptuosam & socordem despiciere faciat, haud aliam vllam apud plerasque inuenias. Hoc est, quod in pugnis facit strenuos viros ex aduerso vulnerari, neque tergo dato aufugere: tamen si nonnumquam salutis id presidium sit. Propter hoc ait Poëta, Achillem noluisse summam consecutum senectutem domi mori: atque Hectorem solum stetisse ante ciuitatem: cumq; omnibus, si oporteret, pugnare*

M m 2

fuisse

Plin. lib. 7.
cap. 35.Ludouic. Vi-
ues lib. 2. de
Christian. fe-
mina.

V.

Dio Chryf.
orat. 30.

fuisse paratum. Hoc erat, quod Lacedamoniorum quosdam fecit in locis angustiis, in acie stare aduersus tot Persarum millia. Hoc fecit vestros maiores omnem terram & mare implere trophaia: & quum reliqua Græcia quodammodo extincta esset, solos ipsos per se defendere communi

Athen. lib. 1.
cap. 11.

Herodot. lib.
4.

Græcorum auctoritatem vsque ad præsens tempus. Apud Athenæum, Macedones in more habuerunt, vt nullus inter conuiuas discumberet, nisi extra retia aprum interfecisset, tunc enim sedere inter conuinantes licebat. Apud Herodotum legimus, Scythas semel quotannis singulos regionum principes vinum crateri miscuisse, de quo Scythæ omnes biberent, qui hostium quempiam occidissent; nemo autem gustaret, qui nihil præclari operis edidisset. Is enim, qui fecisset nihil laude dignum, sine honore, seorsim sedere debebat. Quæ res apud eos maximæ erat ignominia. Quod si quis complures hostium cædes poterat enumerare, illi fas erat, duobus pariter, qui aderant, calicibus potitare. Sic simul & vini, & laudis, & laboris fecerunt sitientes. Hic honoris modus ad plures transijt. Nam & apud Gothos honorificum fuit, regiarum mensarum adhiberi; & Alboinus Odouni Gothorum regis filius, interfecto hoste, ad regiam mensam est accumbere iussus: & in sacris historijs Dauid gigante Goliath confecto, apud regem Saulem id honoris est consecutus, vt nouilanij die cum rege accumberet.

1. Reg. 20. 5.

Ecce calenda sunt crastino, ait, & ego ex more sedere soleo iuxta regem ad vescendum, quod etiam ex æmulatione Saulis propè in exitium

Plutarch. in
Themistocle.

Dauidis cessit, tamen initio factum est, ad plura eius facinora elicienda. Quod & Xerxes Persarum rex fecit qui etiam Græci nominis acerbissimus hostis esset, Themistoclem tamen Atheniensem patria pulsum, atque ad barbaros se recipere coactum, singulari honore lætitiæque exceperit, sæpiusque inter suos dixit, videri sibi, felicem se esse, quod à fortuna Themistoclem amicum accepisset.

Cuius rei tanta cum lætitiâ ceperat, vt sæpe noctu experrectus, ministros rogaret: An secum Themistocles esset? Quin vt fortitudinem eius bellicam excitaret, huiuscemodi verbis congruentia addidit facta: vrbes enim opesque ingentes ei dono dedit. Et quorsum ab antiquis trophæa erecta, quorsum extructi arcus triumphales, quorsum decreti sunt triumphi, nisi vt alij quoque ad hostes prosligandos debellandosque animarentur? Neque alia de

Herodot. lib.
2.

causâ

caussa Sesostris Ægypti rex duplicis generis trophæa statuit, unum, quo hostes viros, alterum, quo feminas fuisse ostenderet. Voluit enim docere, quo bello laus, quo dedecus ac quireretur. Quamobrem & memoria fortiter factorum, & stimulus, eiusce- modi honoris monumenta fuerunt.

Qui tamen sciebant, vnde victoriæ essent, Domino exerci- tum gloriam dabant. Ita Machabæi rebus fortiter gestis, in hym- nis & confessionibus benedicebant Dominum, qui magna fecit in Israel, & victoriam dedit illis: Ita & populus Israëliticus canebat: *Tua est, Domine, magnificentia, & potentia, & gloria atq; victoria: & tibi lau- Quin & Gentiles quoque, quamuis errore veri Numinis decepti, tamen, non sibi, sed superis eam gloriam attribuebant. Orthrya- des Lacodæmonius, cum solus contra Argiuos fortiter pugnando euasisset, ex cæcis scuta corripiens trophæum erexit, proprio in- scribens cruore: Ioui, in cuius potestate sunt trophæa. Æneas de Me- centij Rutulorum regis exuuijs trophæum posuit, càm*

*Ingentem quercum decisis undiq; ramis
Constituit tumulo: fulgentiaq; induit arma,
Mæzenti ducis exuuias, tibi, magna trophæum
Bellipotens, aptat vorantes sanguine cristas,
Telâq; trunca viri, & bis sex thoraca petiunt,
Perfussumq; locis: clypeumq; ex are sinistra
Subligat: atque enses collo suspendit aburnum.*

Satis videt, inquit S. Augustinus, qui & amorem laudis vitium esse cognoscit, quod nec Poetam fugit Horatium qui ait: *Laudis amore tumes, sunt certa piacula, qua te Ter purè lecto poterunt recreare libello. Idemq; in carmine Lyrico ad reprimendam dominandi li- bidinem ita cecinit: Latius regnes auidum domando Spiritum, quam si Libyam remotis Gadibus iungas, & uterque Pœnus Seruiat uni. Verum- tamen qui libidines turpiores fide pietatis, impetrato Spiritu sancto, & amore intelligibile pulchritudinis non refrenant, melius saltem cupidi- tate humana laudis & gloria, non quidem iam sancti, sed minus turpes sunt. Etiam Tullius hoc dissimulare non potuit, in iisdem libris, quos de repub scripsit, ubi loquitur de instituendo principe ciuitatis: quem dicit alendum esse gloria, & consequenter commemorat maiores suos multa mira atque præclara gloria cupiditate fecisse. Hinc ergo vitio non*

M m 3

VI.
2. Machab.
10. 38.
1. Paralip. 19.
11.
Chyfermus
lib. 3. rer. Pe-
loponnesia-
car. & Plu-
tarch. in Par-
ral.
Virgil. lib. 11.
Æncid.

S. Augustin.
lib. 5. de ci-
uit. c. 13.

solum